

5/2004. (XI. 19.) EüM rendelet

az orvosi rehabilitáció céljából társadalombiztosítási támogatással igénybe vehető gyógyászati ellátásokról

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 83. §-a (3) bekezdésének *a*) pontjában és (4) bekezdésének *j*) és *n*) pontjában, valamint az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. §-a (2) bekezdése *g*) pontja *ga*) alpontjában, továbbá a közfürdők létesítéséről és működéséről szóló 121/1996. (VII. 24.) Korm. rendelet 6. §-ának (7) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján - a pénzügyminiszterrel egyetértésben - a következőket rendelem el:

1. § (1) E rendelet hatálya kiterjed

- a*) a (2) bekezdésben meghatározott gyógyászati ellátásokra,
- b*) az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 3. §-ának *f*) pontja szerinti egészségügyi szolgáltatókra,
- c*) egészségügyi szolgáltatás társadalombiztosítási támogatással történő igénybevételére külön jogszabály szerinti jogosultakra, valamint
- d*) az Országos Egészségbiztosítási Pénztárra (a továbbiakban: OEP) és annak a fővárosi, illetve megyei igazgatási szerveire.

(2) Orvosi rehabilitáció keretében társadalombiztosítási támogatással a következő gyógyászati ellátások vehetők igénybe:

a) fürdőgyógyászati ellátások:

aa) gyógyvizes gyógymedence (a továbbiakban ideértve a hévízi tófürdőt is),

ab) gyógyvizes kádfürdő,

ac) iszappakolás,

ad) súlyfürdő,

ae) szénsavas fürdő,

af) orvosi gyögmasszázs,

ag) víz alatti vízszugármasszázs,

ah) víz alatti csoportos gyógytorna,

ai) komplex fürdőgyógyászati ellátás;

b) 18 éves kor alatti csoportos gyógyújszás, mint egyéb rehabilitációs célú gyógyászati ellátás.

(3) A (2) bekezdésben szereplő gyógyászati ellátások kódszámait az *1. számú melléklet* tartalmazza.

2. § (1) Az 1. § (2) bekezdésében meghatározott ellátások - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - társadalombiztosítási támogatással orvosi rehabilitációs szolgáltatást nyújtó egészségügyi szolgáltatónál, továbbá külön jogszabály szerinti gyógyfürdőnek nem minősülő közfürdőben, illetve gyógyfürdőben (a továbbiakban együtt: szolgáltató) nyújthatóak.

(2) Az 1. § (2) bekezdése *a*) pontjának *ai*) alpontja szerinti gyógyászati ellátás társadalombiztosítási támogatással gyógyfürdőnek nem minősülő közfürdőben nem nyújtható.

(3) Az 1. § (2) bekezdése *a*) pontjának *aa*)-*ab*) alpontjaiban meghatározott ellátások gyógyvízben, az *ad*)-*ae*) és *ag*)-*ah*) alpontok szerinti ellátások gyógyvízben és termálvízben, illetve melegített ivóvíz minőségű vízben, a *b*) pontja szerinti ellátás pedig melegített ivóvíz minőségű vízben végezhető.

(4) Az egyes ellátások nyújtásának szakmai feltételeit a *2. számú melléklet*, az egyes ellátások keretein belül igénybe vehető kezelések átlagos időtartamának meghatározását pedig a *3. számú melléklet* tartalmazza.

3. § (1) Társadalombiztosítási támogatással gyógyászati ellátások a gyógyszerek rendelésére használatos külön jogszabály szerinti vonalkódos orvosi rendelvényvel (a továbbiakban: vény) és két példányban kitöltött kezelőlapon rendelhetők. A kezelőlap kiállítására - a 9. §-ban meghatározott kivétellel - a gyógyászati ellátást rendelő orvos jogosult.

(2) A vényen a gyógyszerek rendelésére vonatkozó külön jogszabályban meghatározottakon túl fel kell tüntetni:

- a) a beteg kórismét és annak BNO kódját,
- b) közgyógyellátás esetén a közgyógyellátási igazolvány számát,
- c) a gyógyászati ellátást nyújtó szolgáltató megnevezését.

(3) A kötelezően alkalmazandó közösségi szabály és a nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó betegek esetében a vényen az ország kódját, az ellátás alapjául szolgáló formanyomtatvány betű- és számjelét, a beteg külföldi biztosítási/azonosító számát is fel kell tüntetni.

(4) A kúra keretén belül rendelt gyógyászati ellátások kódszámát és darabszámát egy vényre kell felírni.

(5) E rendelet alkalmazásában kúraszerű a gyógyászati ellátás, ha azt meghatározott időn belül és kezelési terv szerint alkalmazzák.

4. § (1) A kúra keretén belül az egyes gyógyászati ellátások - az 5. § (3) bekezdésében foglalt eset kivételével - ugyanazon szolgáltatónál vehetők igénybe.

(2) Az azonos szolgáltató által különböző helyszínen - székhelyén vagy telephelyén - nyújtott egyes gyógyászati ellátásfajták megosztottan, az ellátások helyszínei szerint önálló vényeken és kezelőlapokon rendelhetők.

5. § (1) A gyógyászati ellátások igénybevételét a vény kiállításának napjától számított 30 napon belül meg kell kezdeni.

(2) A vény a gyógyászati ellátás igénybevételének megkezdésétől számítva

- a) az 1. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti ellátások esetében 8 hétig,
- b) az 1. § (2) bekezdésének b) pontja szerinti ellátás esetében 26 hétig

érvényes.

(3) Amennyiben a beteg a kúrát az egészségi állapotában bekövetkezett változás miatt indokoltan megszakítja és a vény érvényességi ideje alatt a kúra nem fejezhető be, az igénybe nem vett gyógyászati ellátásokat - melyet a beteg a nála lévő és a szolgáltató által az e rendeletben foglaltaknak megfelelően kitöltött és lezárt kezelőlappal igazol - az orvos újabb vényen és két példányban kitöltött kezelőlapon egy alkalommal ismételtel rendelheti. A vényen a kúra meghosszabbításának tényét fel kell tüntetni. A meghosszabbított kúrát a vény kiállításának napjától számított harminc napon belül meg kell kezdeni. A vény érvényességi idejére egyebekben a (2) bekezdésben foglalt rendelkezések irányadók.

(4) Amennyiben a beteg a vény érvényességi ideje alatt a rendelt kúra igénybevételét nem kezdte meg és a vényt átadja az újabb kúrát elrendelő orvosnak, a kúrát - a 7. § (1) bekezdésének alkalmazása során - el nem rendeltnek kell tekinteni.

6. § A beteg egészségügyi dokumentációjában az orvosnak fel kell tüntetnie a gyógyászati ellátás rendelését indokoló diagnózist, a rendelt kezelések kódszámát, darabszámát, a rendelés keltét, valamint a meghosszabbítást és annak okát. A kúra befejezését követően a beteg ellenőrző vizsgálata alapján az orvosnak dokumentálnia kell a beteg egészségi állapotában bekövetkezett funkcionális változást.

7. § (1) A betegség jellegétől függetlenül naptári évenként összesen két kúra vehető igénybe.

(2) A kúra keretén belül az 1. § (2) bekezdése a) pontjának aa)-ah) alpontjai szerinti gyógyászati ellátások kombináltan is, míg az 1. § (2) bekezdése a) pontjának ai) alpontja és b) pontja szerinti ellátások kizárólag önállóan rendelhetők.

8. § (1) Egy kúra keretén belül az 1. § (2) bekezdése a) pontjának

a) aa)-ah) alpontjai szerinti gyógyászati ellátások közül legfeljebb négy különböző fajta rendelhető, ellátásfajtákként 15 alkalomra;

b) ai) alpontja szerinti gyógyászati ellátás legfeljebb 15 alkalomra, baleseti vagy műtéti utókezelés esetén legfeljebb 20 alkalomra rendelhető.

(2) A gyógyászati ellátást rendelő orvos orvosszakmailag indokolt esetben a kúrát alkotó egyes ellátások keretében igénybe vehető kezelések számát az (1) bekezdés a) pontjában foglaltaktól eltérően - a (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - határozhatja meg azzal, hogy az az egyes ellátásfajták tekintetében nem lehet kevesebb, mint 6 és nem lehet több, mint 20 alkalom.

(3) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti kúra az azt alkotó ellátásfajták számának megfelelően 15, 30, 45 vagy 60, az (1) bekezdés b) pontja szerinti pedig 60, illetve 80 kezelésből állhat összesen.

9. § (1) Az 1. § (2) bekezdése *a*) pontjának *ai*) alpontja szerinti gyógyászati ellátás négy különböző, az 1. § (2) bekezdése *a*) pontjának *aa*)-*ah*) alpontjai szerinti gyógyászati ellátások, és a 4. számú mellékletben meghatározott fizioterápiás kezelések közül a gyógyfürdő szakorvosa által meghatározott ellátásfajtából áll.

(2) A gyógyfürdő szakorvosa - az (1) bekezdés szerinti ellátás esetében - köteles a betegről kórlapot vezetni, két példányban kezelőlapot kitölteni és a kezelés befejezésekor zárójelentést készíteni, melyben rögzíti a kúra során a beteg egészségi állapotában észlelt változást is.

10. § A kúra igénybevétele során az azt elrendelő orvos, illetve gyógyfürdő szakorvos orvosszakmailag indokolt esetben a kúra összetételét megváltoztathatja úgy, hogy az azt alkotó egyes gyógyászati ellátások keretében nyújtandó kezelések számát - a 8. § (3) bekezdésének figyelembevételével - csökkenti vagy növeli. A változást a kezelőlapon át kell vezetni.

11. § (1) A kúra keretén belül az 1. § (2) bekezdésének *b*) pontja szerinti gyógyászati ellátás esetében - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - hetente kétszer egy kezelés vehető igénybe azzal, hogy a kúra összesen legfeljebb 52 kezeléssel állhat és 26 hétig tarthat.

(2) Az 1. § (2) bekezdése *b*) pontja szerinti gyógyászati ellátás esetében az iskolai szünetekben naponta legfeljebb 2 kezelés is igénybe vehető, majd ezt követően a kúra az (1) bekezdés szerint folytatható.

12. § (1) Társadalombiztosítási támogatással igénybe vehető gyógyászati ellátást annál a szolgáltatónál lehet rendelni, amelyik a Megyei, Fővárosi Egészségbiztosítási Pénztárral (a továbbiakban: MEP) gyógyászati ellátások társadalombiztosítási támogatással történő nyújtására kötött érvényes szerződéssel rendelkezik.

(2) Az OEP az Egészségügyi Minisztérium Hivatalos Lapjában negyedévente közzéteszi azoknak a szolgáltatóknak a körét, amelyek társadalombiztosítási támogatással történő gyógyászati ellátás nyújtására a MEP-pel szerződést kötöttek, illetve amelyeknek a társadalombiztosítási támogatással történő gyógyászati ellátás nyújtására való jogosultsága megszűnt.

13. § Az 1. § (2) bekezdésében meghatározott egyes gyógyászati ellátások rendelésére jogosult orvosok körét és a rendelésre vonatkozó orvosszakmai szabályokat az 5-6. számú mellékletek tartalmazzák.

14. § A gyógyászati ellátást rendelő orvos az ellátás igénybevételének módjáról, a szolgáltató pedig az ellátás kiszolgáltatásának rendjéről tájékoztatja a beteget.

15. § (1) A kúra megkezdésekor a vény és a kezelőlap egyik példánya a szolgáltatónál marad. A kezelőlap másik példánya - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - a betegnél marad, amelyet minden kezelésre köteles magával vinni. A kúra befejezését követő három héten belül a beteg a nála lévő kezelőlapot köteles a gyógyászati ellátást rendelő orvosnak a 6. § szerinti ellenőrző vizsgálat során átadni. A kezelőlap a biztosítottról vezetett egészségügyi dokumentáció részét képezi.

(2) Az 1. § (2) bekezdése *b*) pontja szerinti ellátás esetében a beteg a nála lévő kezelőlapot a kúra megkezdésekor megőrzésre átadja a szolgáltatónak, aki azt a (4) bekezdésben foglaltaknak megfelelően vezeti. A kúra befejezését követően a szolgáltató a kezelőlapot visszaadja a betegnek.

(3) Amennyiben a beteg az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül ellenőrző vizsgálaton, valamint a kezelőlap átadása céljából a gyógyászati ellátást rendelő orvosnál nem jelenik meg, illetőleg a kezelőlapot nem adja át, ezt a tényt az orvos a beteg egészségügyi dokumentációjában rögzíti. Újabb kúra csak akkor rendelhető el, ha az előző kúrát követően a beteg az ellenőrző vizsgálaton részt vett.

(4) A szolgáltató vagy az általa kijelölt személy mindkét kezelőlapon az igénybe vett gyógyászati ellátások kódszámának, darabszámának, a kezeléseket dátumának feltüntetésével és aláírásával igazolja az ellátás igénybevételének megtörténtét.

16. § (1) A vény és a kezelőlap együttesen képezik a társadalombiztosítási támogatás elszámolásának alapját.

(2) Társadalombiztosítási támogatás

a) csak olyan vény alapján számolható el, amelyen

aa) a támogatás alapjául szolgáló jogcímet az orvos egyértelműen megjelölte,

ab) az orvos feltüntette a 3. §-ban meghatározott adatokat,

ac) a gyógyászati ellátás igénybevételét a beteg az 1. § (2) bekezdése b) pontja szerinti ellátás esetében a kúra várható időtartamának felénél és a kúra befejezését követően, az 1. § (2) bekezdésében meghatározott többi ellátás esetében pedig a kúra befejezését követően aláírásával igazolta,

ad) a szolgáltató a vény érvényességi ideje alatt igénybe vett gyógyászati ellátások kódszámát és darabszámát, valamint az áfával növelt társadalombiztosítási támogatási igényt egy összegben feltüntette;

b) csak olyan kezelőlap alapján számolható el, amelyen az igénybe vett gyógyászati ellátások kódszáma, darabszáma és az igénybevételek dátumai szerepelnek.

17. § (1) E rendelet 2004. december 1-jén lép hatályba és annak rendelkezéseit gyógyászati ellátásoknak ezt követően történő rendelésére és igénybevételére kell alkalmazni.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg

a) az orvosi rehabilitációs ellátás keretében történő gyógyfürdőellátások rendeléséről, a társadalombiztosítás által támogatott gyógyfürdőellátások kiszolgáltatásának szakmai követelményeiről, valamint az ellátásokhoz nyújtott társadalombiztosítási támogatás elszámolásának rendjéről szóló 17/1997. (VI. 30.) NM rendelet, valamint az azt módosító 56/1999. (XI. 26.) EüM rendelet, 12/2004. (III. 3.) ESzCsM rendelet, 45/2004. (IV. 28.) ESzCsM rendelet 3. §-a,

b) a közfürdők létesítésének és üzemeltetésének közegészségügyi feltételeiről szóló 37/1996. (X. 18.) NM rendelet (a továbbiakban: R.) 9. §-ának (4) bekezdésében az „érvényes gyógyfürdőutalvány vagy” szövegrész,

c) a társadalombiztosítási támogatással rendelhető gyógyfürdőellátások támogatásáról szóló 56/2003. (IX. 19.) ESzCsM rendelet (a továbbiakban: Tr.) mellékletének I., II. és III. részében az „, iszapfürdő” szövegrész

hatályát veszti.

(3) A 3. § (2) bekezdésének a) pontja 2005. január 1-jén hatályát veszti.

(4) a)

b)

(5)

1. számú melléklet az 5/2004. (XI. 19.) EüM rendelethez

Az egyes gyógyászati ellátások kódszámai

Az egyes gyógyászati ellátások megnevezése	Az egyes gyógyászati ellátások kódszáma
Gyógyvizes gyógymedence	01
Gyógyvizes kádfürdő	02
Iszappakolás	03
Súlyfürdő	04
Szénsavas fürdő	05
Orvosi gyögmasszázs	06
Víz alatti vízszugármasszázs	07
Víz alatti csoportos gyógytorna	08
Komplex fürdőgyógyászati ellátás	09
18 éves kor alatti csoportos gyógyúszás	10

2. számú melléklet az 5/2004. (XI. 19.) EüM rendelethez

A társadalombiztosítás által támogatott gyógyászati ellátások nyújtásának szakmai követelményei

01. Gyógyvizes gyógymedence

A gyógyvizes gyógymedence igénybevétele csak azon gyógyfürdőkben és gyógyfürdőnek nem minősülő közfürdőkben lehetséges, ahol több különböző hőfokú medence áll rendelkezésre, és amelyek közül legalább egy indifferens hőmérsékletű (35 Celsius-fok) gyógyvizes kell hogy legyen.

A különböző vízhőfokú gyógyvizes gyógymedencék mellett jól látható helyen órának kell lennie.

Az orvosi előírások betartása érdekében legalább kétóránként ellenőrizni kell a gyógymedencék vízhőmérsékletét, és folyamatosan biztosítani szükséges azt, hogy azok a megállapított vízhőmérsékletektől ne térjenek el. Az esetleges eltérések a $\pm 1,0$ Celsius-fokot nem haladhatják meg.

02. Gyógyvizes kádfürdő

Kádfürdőkezelést csak fürdősmasször, gyógymasször vagy fizioterápiás asszisztensi képzéssel rendelkező végezhet, és csak gyógyvízben.

A kezelési idő pontos betartása érdekében - jól látható helyen - órát kell felszerelni.

03. Iszappakolás

Iszappakolást csak fürdősmasször, gyógymasször vagy fizioterápiás asszisztensi képzéssel rendelkező végezhet. Nőbeteget csak nő, férfi beteget csak férfi kezelhet.

Az iszappakolásnál felhasznált iszap hőmérséklete maximum 42 Celsius-fok lehet.

Ettől alacsonyabb hőfokú iszappakolást, vagy a 3. számú mellékletben meghatározottnál rövidebb kezelési időt a felíró orvos elrendelhet, és ezt a kezelőnek maradéktalanul be kell tartania.

Az iszapkezelést végzőnek iszap hőmérővel kell rendelkeznie, amivel az iszap előírás szerinti hőmérsékletéről a beteg jelenlétében kell meggyőződnie.

Az iszappakoláshoz csak pasztörizált iszap használható fel.

Az iszapot az érvényben lévő előírásnak megfelelően 30 percig kell forralni.

A hűtéshez is csak pasztörizált iszap használható, amelyet előző nap fel kell forralni, majd az e célra rendszeresített - előzőleg fertőtlenített - kádban kell lehűteni és tárolni.

Az iszappakolás előkészítésénél az iszappakoló ágyon biztosítani kell a begöngyöléshez szükséges három réteget:

- pokróc,
- vízhatlan gumi vagy műanyag,
- iszaplepedő.

Amennyiben az orvos a kéz vagy a lábfej iszappakolását írja elő, úgy a kezelés vödörben is elvégezhető. Ebben az esetben azonban gondoskodni kell a vödör higiénés előírásnak megfelelő fertőtlenítéséről, tisztításáról.

Egy időben vagy csak az alsó, vagy csak a felső testrész iszappakolása végezhető.

Ha a felíró orvos a teljes testfelület iszappakolását rendeli el, úgy ezt a gyógyfürdő orvosával egyeztetni kell, és váltva alkalmazni az alsó vagy a felső testfelület iszappakolását.

Orvosi előírás esetén a szív és a fej hűtésének a lehetőségét biztosítani kell.

04. Súlyfürdő

Súlyfürdőkezelést csak fürdősmasször, gyógymasször vagy fizioterápiás asszisztensi képzéssel rendelkező végezhet.

A súlyfürdőkezeléseknél a súlyfürdő kezelőjének - a kezelés teljes időtartama alatt - biztosítani kell a beteg felügyeletét és a szükségessé váló segítségnyújtás lehetőségét.

A súlyfürdő optimális vízhőmérséklete 34-35 Celsius-fok közötti.

Nyaki felfüggesztés esetén a súly maximum 10 kg, deréki felfüggesztés esetén maximum 15 kg lehet.

Ha a felíró orvos ennél nehezebb súlyt rendel el, akkor ezt a gyógyfürdő szakorvosával történt megbeszélés, illetve engedély alapján lehet elvégezni.

Az öveket és a súlyokat csak a higiénés előírásnak megfelelő fertőtlenítést követően szabad a kezeléseknél alkalmazni.

05. Szénsavas fürdő

A szénsavas fürdőkezelést csak fürdősmasszőr, gyógmasszőr vagy fizioterápiás asszisztensi képesítéssel rendelkező végezheti.

A szénsavas kádfürdő optimális víz hőmérséklete 33 Celsius-fok. Ettől eltérni csak a felíró orvos utasítása alapján szabad és kell, de a maximális víz hőmérséklet a 35 Celsius-fokot nem haladhatja meg.

A kezelést végző köteles figyelemmel kísérni az előírt biztonsági feltételek maradéktalan teljesülését:

- a beteg csak derékig merülhet el a szénsavas vízben, feje a kád pereme fölött kell hogy elhelyezkedjen;
- a kádszobában padlószinten biztosítani kell a szellőzést;
- a kádszobában jól látható helyen órát kell elhelyezni;
- a kezelés teljes időtartama alatt biztosítani kell a felügyeletet;

- gondoskodni arról, hogy az előírt kezelési idő lejártát követően a beteg a szénsavas kádfürdőt elhagyja.

06. Orvosi gyógmasszázs

Orvosi gyógmasszázszt csak gyógmasszőr képesítéssel rendelkező végezhet.

Az orvosi gyógmasszázsznál alkalmazott vivőszer - amennyiben az orvos más vivőszerről nem rendelkezik - a púder, így az orvosi gyógmasszőr csak ezzel vagy vivőszer nélkül végezheti az orvosi gyógmasszázszt.

Ellenjavallatok:

- lázas megbetegedés;
- bármely szerv vagy szervrendszer heveny gyulladása;
- csont-, ízületi, izomsérülések, rándulások, ficamok heveny szakasza;
- trombózis, felületi vénák gyulladással járó megbetegedése;
- vérzékenységgel járó betegségek;
- leromlott, legyengült állapot.

Ha a fentiek közül bármelyiket is tapasztalja az orvosi gyógmasszőr, úgy erről a fürdő szakorvosát tájékoztatnia kell, akinek az állásfoglalása a mérvadó a kezelés elvégzéséhez.

07. Víz alatti vízszugármasszázs

A víz alatti vízszugármasszázszt fürdősmasszőr, gyógmasszőr vagy fizioterápiás asszisztensi képesítéssel rendelkező végezheti.

A víz alatti vízszugármasszázsznál alkalmazható optimális víz hőmérséklet 35-36 Celsius-fok közötti.

A vízszugár nyomását a vízszugár átmérője, a kifolyó és a kezelt testrész közötti távolsága és a vízszugár víz hőmérséklete befolyásolja. Ezek figyelembevételével állítható be a nyomás egy atmoszférára. Az egy atmoszféra nyomást meghaladó orvosi előírás esetében a kezelőnek a gyógyfürdő orvosával egyeztetnie kell.

A víz alatti vízszugármasszázs a hason és az emlőtájékon nem alkalmazható.

08. Víz alatti csoportos gyógytorna

A víz alatti csoportos gyógytorna kizárólag gyógytornász vagy - központi idegrendszeri megbetegedés esetén - szomatopedagógus képesítéssel rendelkező vezetésével történhet.

A medence optimális víz hőfoka 32-33 Celsius-fok.

A medence vízmélysége minimálisan 120 cm kell hogy legyen.

A medence belső oldalán a vízszint felett kapaszkodó korlátokat kell felszerelni.

09. Komplex fürdőgyógyászati ellátás

A komplex fürdőgyógyászati ellátást társadalombiztosítási támogatással csak folyamatos reumatológus, illetőleg fizioterápiás vagy rehabilitációs szakorvosi ellátással rendelkező gyógyfürdő szolgálhatja ki.

Komplex fürdőgyógyászati ellátásra csak kivizsgált beteget lehet beutalni.

A komplex fürdőgyógyászati ellátás a szolgáltatást nyújtó gyógyfürdővel előzetesen egyeztetett, meghatározott napon kezdődik el.

A betegek - a gyógyfürdő adottságaitól függően - egy vagy két váltásban (minimum napi négy órában) részesülnek kezelésben. A kezelések teljes időtartama alatt a betegek számára a gyógyfürdőnek pihenőágyat kell biztosítania.

A kezelésekkal összefüggésben szükségessé váló gyógyszert a gyógyfürdő szakorvosa a beteg nevére kiállított vényen rendeli. Orvosszakmailag indokolt esetben a gyógyfürdő orvosa konzíliumot vagy egyéb szakvizsgálatot kérhet.

Amennyiben a napi kezelési ciklus alatt olyan heveny megbetegedés lép fel, amely miatt a beteg sürgős kórházi elhelyezése szükségessé válik, annak megszervezéséről a gyógyfürdő szakorvosa köteles gondoskodni.

A beteg keresőképtelen állományba vétele - a kúra időtartamára - az erre vonatkozó hatályos jogszabályok alapján történik.

10. 18 éves kor alatti csoportos gyógyúszás

A csoportos gyógyúszás foglalkozást vezető szakember:

- testnevelési egyetemet végzett testnevelő tanár;
- pedagógiai főiskolát végzett testnevelő, gyógytestnevelési kiegészítő szakképesítéssel;
- egészségügyi főiskolát végzett gyógytornász vagy konduktor, kiegészítő úszóedzői képesítéssel;
- szomatopedagógus úszóedzői minősítéssel;
- tanítóképző főiskolát végzett testnevelés szakos tanító, úszóedzői vagy gyógytestnevelői kiegészítő szakképesítéssel;
- úszó-, vízilabda-, öttusa- vagy bűvárúszói edzői képesítés, kiegészítő gyógytestnevelői szakképesítéssel;
- egészségügyi intézményben alkalmazott gyógytornász vagy úszóedző;
- gyógyúszás foglalkoztató;
- rehabilitációs úszóoktató.

A gyógyúszást vezető szakember sportorvossal, pulmonológussal, kardiológussal, gyermekgyógyász, neurológussal, ortopéd, illetőleg rehabilitációs szakorvossal - aki a csoport munkáját felügyeli - együtt határozza meg az alkalmazható edzésmódszereket és a terhelési mértékeket.

A csoportos gyógyúszást betegségcsoportok szerinti bontásban kell szervezni. A csoportok létszáma 4-15 fő lehet. Egy-egy csoporton belül foglalkoztatott betegek száma függ a betegség jellegétől, az életkortól és az úszás tudásszintjétől.

Kezdő gyógyúszó gyermekek oktatásához és gyakorlásához a medence

- nagysága a csoport létszámától függ;
- mélysége - az oktatómedencének megfelelő - 70-120 cm;
- vízhőfoka 33-35 Celsius-fok közötti.

Középfaladó és haladó gyógyúszó gyermekek oktatásához és gyakorlásához a medence

- legalább 15 m hosszú;
- mélysége 100-150 cm;
- vízhőfoka 27-29 Celsius-fok közötti.

A gyógyúszás foglalkozás ideje alatt a fenti képesítések valamelyikével rendelkező szakembernek a medencetérben kell tartózkodnia.

A 01-10. kódszám alatt szereplő gyógyászati ellátások kiszolgáltatására meghatározott szakmai követelmények nem érintik a közfürdőkben nyújtott szolgáltatások szakmai feltételeire külön jogszabályban meghatározott rendelkezéseket.

3. számú melléklet az 5/2004. (XI. 19.) EüM rendelethez

Kezelések átlagos időtartama

Gyógyászati ellátások		Átlagos idő
01	Gyógyvizes gyógymedence	30 perc
02	Gyógyvizes kádfürdő	20 perc
03	Iszappakolás	20 perc
04	Súlyfürdő	15 perc
05	Szénsavas fürdő	15 perc
06	Orvosi gyögmasszázs	20 perc
07	Víz alatti vízszugármasszázs	15 perc
08	Víz alatti csoportos gyógytorna	25 perc
09	Komplex fürdőgyógyászati ellátás	4 óra
10	18 éves kor alatti csoportos gyógyúszás	45 perc

4. számú melléklet az 5/2004. (XI. 19.) EüM rendelethez

A fizioterápia körébe tartozó ellátások

Csoportos gyógytorna
Diadynamic
Egyéni gyógytorna
Fototerápia
Galvánkezelések
Iontoforézis
Középfrekvenciás kezelés
Kryoterápia
Magnetoterápia
Nagyfrekvenciás kezelés
Szelektív ingeráram
Tens
Ultrahang

5. számú melléklet az 5/2004. (XI. 19.) EüM rendelethez

A fürdőgyógyászati ellátások rendelésének orvosszakmai szabályai

Rendelhető: Krónikus reumatológiai, ortopédiai, traumatológiai, neurológiai betegségek és perifériás érbetegségek - melyek megfelelő folyamatos gyógykezelés és gondozás ellenére jól dokumentálható, jelentékeny funkcióromlást okoznak - funkciójavítását szolgáló rehabilitációs kezelések céljából.

Diagnózis	Indikáció	Javasolt kezelésmódot
Ortopédiai műtétek utáni állapotok	gerincmozgások, illetve ízületi mozgások olyan természetű jelentős beszűkülése, amely az elvégzett műtéttel, illetve az ezt követő rögzítéssel kapcsolatosan alakult ki, beszűkült ízületi mozgások, melyek javítása céljából műtét történt, és további javulás várható, ideértve ízületi endoprotézis beültetés utáni állapotot	gyógyvizes gyógymedence gyógyvizes kádfürdő* iszappakolás súlyfürdő víz alatti vízszórómasszázs víz alatti csoportos gyógytorna orvosi masszáz
Gerincsérv műtét utáni maradványtünetek	fennálló gerinc mozgáskorlátozottság, fájdalom és/vagy izomgyengeség	gyógyvizes gyógymedence gyógyvizes kádfürdő* iszappakolás víz alatti vízszórómasszázs víz alatti csoportos gyógytorna orvosi masszáz
Végtag sérülések utáni állapotok	a törés consolidatiója után fájdalmas spasmusok, jelentős kontraktúrák oldására, az algodystrophia III-IV. stádiumában a mozgáskorlátozottság javítására	gyógyvizes gyógymedence gyógyvizes kádfürdő* iszappakolás víz alatti vízszórómasszázs szénsavas fürdő orvosi masszáz víz alatti csoportos gyógytorna
Gerincsérülés utáni állapotok, neurológiai tünetek nélkül	a törés consolidatiója után fájdalmas spasmusok, jelentős mozgáskorlátozottság javítására	gyógyvizes gyógymedence gyógyvizes kádfürdő* iszappakolás orvosi masszáz víz alatti csoportos gyógytorna víz alatti vízszórómasszázs
Gerincsérülés utáni állapotok neurológiai tünetekkel	részleges, continens, járóképes gerincvelősérülteknek spasmusoldás, illetve az FV kontraktúráinak kiegészítő kezelése céljából	gyógyvizes gyógymedence gyógyvizes kádfürdő* iszappakolás szénsavas fürdő orvosi masszáz víz alatti csoportos gyógytorna víz alatti vízszórómasszázs
Koponyaagysérültek	csak kivételes esetben, a sérülés után minimum 1 évvel, spasmusok, jelentős kontraktúrák oldására, ha közben epilepsia nem jelentkezett	gyógyvizes kádfürdő* iszappakolás víz alatti vízszórómasszázs orvosi masszáz víz alatti csoportos gyógytorna
Rheumatoid arthritis, illetve egyéb arthritisek	alacsony gyulladási aktivitás, funkciókárosodást okozó kontraktúra	gyógyvizes gyógymedence gyógyvizes kádfürdő* víz alatti vízszórómasszázs orvosi masszáz víz alatti csoportos gyógytorna iszappakolás
Seronegatív spondylarthritis	alacsony gyulladási aktivitás, gerincmozgások jelentős	gyógyvizes gyógymedence gyógyvizes kádfürdő*

	beszűkülése, funkciókárosodást okozó kontraktúrák	víz alatti vízszugármasszázs orvosi masszáz víz alatti csoportos gyógytorna iszappakolás
Arthrosis	funkciókárosodást okozó kontraktúrák	gyógyvizes gyógymedence gyógyvizes kádfürdő* víz alatti vízszugármasszázs orvosi masszáz víz alatti csoportos gyógytorna iszappakolás
Krónikus vertebrogén derékfájás	akut radikuláris tünetek lezajlása után, amennyiben mozgáskorlátozottság marad vissza, krónikus radikuláris fájdalom nem akadály	gyógyvizes gyógymedence víz alatti vízszugármasszázs orvosi masszáz iszappakolás súlyfürdő
Osteoporosis	kompressziós csigolya fraktúra okozta tünetek lezajlása után, amennyiben a gerincmozgások javulása, a paravertebrális izomspasmus csökkenése remélhető krónikus háti-deréktáji fájdalom esetén osteoporotikus, vertebrális és perifériás törések heveny tünetei után	gyógyvizes gyógymedence gyógyvizes kádfürdő* orvosi gyógymasszázs víz alatti vízszugármasszázs
Egyéb neurológiai betegségek következtében kialakult állapotok	jelentős kontraktúrák, spasmusok, algodystrophia, ha heveny neurológiai tünetek a kezelést nem kontraindikálják	gyógyvizes gyógymedence gyógyvizes kádfürdő* iszappakolás víz alatti vízszugármasszázs orvosi masszáz víz alatti csoportos gyógytorna
Perifériás érbetegségek	minden olyan artériás végtagkeringési zavar kiegészítő kezelése, melynek javulása remélhető	szénsavas fürdő
Gyermekkori végtaghiány, Haemophilias ízületi elváltozások, Infantilis cerebralis paresisek és izomatropiák, egy végtag súlyos zavara Juvenilis reumatoid arthritis, Arthrogryposis, Larsen szindróma, gerincfejlődési zavarok, scoliosis és más többszörös ízületi dyslocatioval, contracturákkal járó veleszületett tünetegyüttesek	jelentős kontraktúrák, spasmusok oldása	víz alatti csoportos gyógytorna gyógyvizes kádfürdő*
Tartáshiba	14-25 éves korosztály	víz alatti csoportos gyógytorna

Rendelheti:

reumatológus és/vagy fizioterápiás szakorvos, mozgásszervi rehabilitációs szakorvos, ortopéd szakorvos.

* A gyógyvizet kádfürdő csak abban az esetben vehető igénybe, ha a megadott indikációk mellé bőrbetegség vagy súlyos speciális segítséget igénylő mozgássérülés, illetve nagy kiterjedésű krónikus elváltozással járó társult betegség jelentkezik.

6. számú melléklet az 5/2004. (XI. 19.) EüM rendelethez.

Az egyéb rehabilitációs célú gyógyászati ellátások rendelésének orvosszakmai szabályai

18 éves kor alatti csoportos gyógyítás

A gyógyítás általános feltételei

Életkor: 0-18 év. Korszerű incontinencia úszónadrág mellett nem kizáró ok szobatisztaság hiánya.

A gyógyítás indikációját felállító szakmailag illetékes intézet általában 1, végleges kórformában maximum 3 éves periódusra tesz javaslatot.

A gyógyítás általános ellenjavallatai

1. A csoportos gyógyítást kizáró állapotok és betegségek:
 - tartósan fennálló cardiorespiratoricus insufficiencia;
 - az értelmi fogyatékos olyan foka, amely az összetett mozgáskivitelezést gátolja;
 - a beteg kooperációs képessége olyan súlyos mértékben korlátozott, hogy közösségben nem foglalkoztatható;
 - epilepsia esetén gyakori nappali rohamok, ha az egyéni felügyelet nem biztosítható.
2. A gyógyítást átmenetileg kizáró állapotok:
 - akut megbetegedések, lázas állapotok;
 - fertőző megbetegedések, gennyes vagy kiterjedt hámszennel járó bőrelváltozások.

A gyógyítás indikációs körét képező betegségcsoportok

Betegségcsoport megnevezése	Sorszám
Szív- és keringési eredetű megbetegedések	1.
Chronicus obstruktív légzőszervi zavarok	2.
Gerinc- és mellkasdeformitások	3.
Ízületi megbetegedések	4.
Obesitas és szövődmenyei	5.
Központi és perifériás idegrendszeri károsodások	6.
Veleszületett és szerzett végtagszervi állapotok	7.

1. Szív- és keringési eredetű megbetegedések

Javallat:

- a) nem operált congenitalis vitiumok nyugalmi cyanosissal nem járó esetei;
- b) szívműtét után egy éven keresztül, egy éven túl abban az esetben, ha az alábbi paraméterek közül bármelyik is fennáll:
 - csökkent fizikai teljesítőképesség PWC 170 1,5 W/Ts kg-nál kisebb, vagy a 3 perces intenzív futással megtett távolság nem emelkedett;
 - VC nyugalmi értéke 70% alatt,

- terheléses vizsgálat után a BE 6-nál nagyobb,
- nagyfokú gerinc-, illetőleg mellkasdeformitás;
- c) primer juvenilis hypertonia, ha a nyugalmi vérnyomás ismételt 140/90 Hgmm-nél nagyobb, és 1 Watt/kg terhelés mellett a 160/100 Hgmm-t meghaladja;
- d) azon szívbeteg, akik többszörös thoracotomia estek át, és ennek következtében nagymértékű gerincdeformitás alakult ki.

Ellenjavallat:

- a) terheléskor jelentős cyanosis észlelhető,
- b) műtétet követő 3 hónapon belül,
- c) a systoles nyugalmi vérnyomás tartósan 180 Hgmm feletti.

Rendelésre jogosult: gyermekkardiológus szakorvos, illetve javaslata alapján házi gyermekorvos.

2. Chronicus obstruktív légzéscsavarok

Javallat:

- a) asthma bronchiale esetén, 3 éves kor felett, szakmailag illetékes szakintézet diagnózisa alapján évente többször jelentkező roham esetén,
- b) évente többször jelentkező, szakellátást igénylő recidiváló vagy chronicus obstructiv bronchitis esetén,
- c) cystas fibrosis (mucoviscidosis) enyhe és közép súlyos állapotú, genetikailag igazolt komplett vagy pulmonális manifesztációjú kórformái esetén.

Ellenjavallat:

- a) acut asthmas roham,
- b) acut infectiosus exacerbatio,
- c) nyugalmi dyspnoe, kifejezett bronchiectasiara utaló produktív köpetürítés.

Rendelésre jogosult: gyermekpulmonológus szakorvos, klinikai immunológus és allergológus szakorvos, illetve javaslataik alapján házi gyermekorvos, iskolaorvos.

3. Gerinc- és mellkasdeformitások

Javallat:

- a) mellkasi műtét utáni állapotok, deformitás nélkül egy évig, deformitással tartósan;
- b) strukturális gerincdeformitások, tartási rendellenességek, amelyek szemmel láthatóak vagy eszközös vizsgálattal igazolhatók;
- c) Scheuermann-kór típusos panaszokkal és röntgenlelet alapján;
- d) mellkasdeformitások esetén, ha az alábbiak közül bármelyik is fennáll:
 - a sternum-gerinc távolsága szignifikánsan eltér az életkori normál értéktől, jelentős az aszimmetria (pl. pectus excavatum, pectus carinatum),
 - a szív konfigurációs eltérése áll fenn,
 - a gyógyulás kontraindikációját nem képező EKG elváltozás észlelhető,
 - a diagnózist radiológiai vizsgálat támasztja alá.

Ellenjavallat:

- a) műtétet követő két-három hónapon belül, ha fizikai terheléssel a funkcionális paraméterek jelentős mértékben csökkent küszöbértéket mutatnak,
- b) általános ellenjavallatok,
- c) súlyos vitálkapacitás-csökkenés (50-70% alatti).

Rendelésre jogosult: gyermeksebész, ortopéd szakorvos vagy rehabilitációs szakorvos, illetve javaslataik alapján házi gyermekorvos, iskolaorvos.

4. Ízületi megbetegedések

Javallat:

- a) Perthes-kór radiológiailag megerősített diagnózisa esetén vagy műtete után legalább egy esztendőn keresztül, egy éven túl a maradványtünetektől függően,
- b) juvenilis chronicus arthritis esetén, szakmailag illetékes szakintézet kivizsgálása és javaslata alapján,

- c) haemophilia esetén, ha panaszok, deformitások vagy ízületi bevérzések állnak fenn,
d) osteopenia praematurum.

Ellenjavallat:

- a) közvetlen postoperatív állapot,
b) a JCA szisztémás és szemészeti tünetei, az ízületi gyulladások aktív fázisa,
c) friss ízületi bevérzések.

Rendelésre jogosult: reumatológus, ortopéd, hematológus szakorvos, rehabilitációs szakorvos, illetve javaslatuk alapján házi gyermekorvos.

5. *Obesitas és szövődményei*

Javallat:

- a) BMI érték: 97-es percentil felett;
b) olyan mértékű vázrendszeri elváltozás, amely miatt egyéb intenzív fizikai aktivitás nem, vagy csak korlátozott mértékben végezhető;
c) terheléses hypertonia.

Ellenjavallat:

- a) nyugalmi dyspnoe, minimális terhelésre jelentkező cyanosis,
b) hypertonia, ha a systoles nyugalmi vérnyomás tartósan 180 Hgmm felett van.

Rendelésre jogosult: gyermekendokrinológus vagy ortopéd szakorvos, illetve javaslatuk alapján gyermekgyógyász szakorvos, házi gyermekorvos, iskolaorvos.

6. *Központi és perifériás idegrendszeri károsodás*

Javallat: szakmailag illetékes szakintézeti kivizsgálás és javaslat alapján, egyéb párhuzamosan végzendő kondíciót javító rendszeres fizikai tevékenység mellett. Ideértendő az infantilis cerebrálparesis, plexus brachialis születéskori sérülés, minimális cerebrális dysfunkció, morbus Down, neuromusculáris kórképek, szellemi fogyatékosok.

Ellenjavallat: általános ellenjavallatok.

Rendelésre jogosult: gyermekneurológus szakorvos, rehabilitációs szakorvos, illetve javaslatuk alapján házi gyermekorvos, iskolaorvos.

7. *Veszélyeztetett és szerzett végtaghiányos állapotok*

Javallat: önálló életvitelt korlátozó esetekben, ortopéd vagy rehabilitációs szakorvos indikációja alapján, egyéb, párhuzamosan végzendő kondíciót javító rendszeres fizikai tevékenység mellett.

Ellenjavallat: általános ellenjavallatok.

Rendelésre jogosult: gyermeksebész, ortopéd vagy rehabilitációs szakorvos, illetve javaslatuk alapján gyermek házi orvos.

A gyógyítás előtti és alatti kontrollvizsgálatok

Vizsgálat megnevezése	Betegségcsoport sorszáma	Vizsgálat gyakorisága
Releváns szakorvosi vizsgálatok	1. d); 2. a), b); 3. b), c), d); 5.; 6.; 7.;	évente
Releváns szakorvosi vizsgálatok	1. c); 2. c); 3. a); 4. a), b), c), d)	félévente
Releváns szakorvosi vizsgálatok	1. a)	háromhavonta
Terheléses kerékpár ergometria	1. b), c); 3.; 4. a);	évente
Terheléses kerékpár ergometria vérgázméréssel kiegészítve	1. a); 2. c)	évente
Háromperces intenzív futás	2.	évente
Légzésfunkciós vizsgálat	1. a); 2.	évente
Gerincrontgen (kétirányú álló)	3. b), c)	a rendelő szakorvos által előírt időszakonként

Mellkasröntgen	3. a), d)	a rendelő szakorvos által előírt időszakonként
Vérnyomásmérés	1. c); 5.	a rendelő szakorvos által előírt időszakonként
EKG	1. a); 2. a); 3. a), d); 4. b)	évente
Csípőröntgen-felvétel	4. a)	a rendelő szakorvos által előírt időszakonként
Gyermekneurológus konzílium	6.	a rendelő szakorvos által előírt időszakonként
Az alapbetegség diagnózisa önmagában elegendő	4. c)	a rendelő szakorvos által előírt időszakonként